

INTERNATIONAL
STANDARD
SERIAL
NUMBER

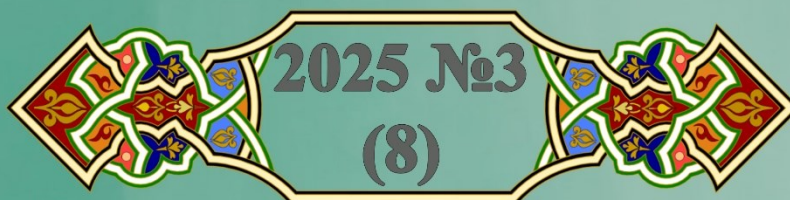
p-ISSN 2992-9229

e-ISSN 3060-5318

TURKOLOGIK TADQIQOTLAR

Xalqaro ilmiy jurnal

Samarqand-2025

p-ISSN 2992-9229

e-ISSN 3060-5318

TURKOLOGIK TADQIQOTLAR

XALQARO ILMIY JURNALI

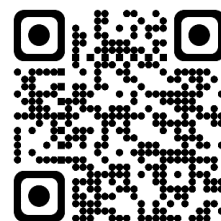
“TURKOLOGICAL RESEARCH” INTERNATIONAL SCIENTIFIC
JOURNAL

ULUSLARARASI “TÜRKOLÖJİ ARAŞTIRMALARI” DERGİSİ

МЕЖДУНАРОДНЫЙ НАУЧНЫЙ ЖУРНАЛ “ТЮРКОЛОГИЧЕСКИЕ
ИССЛЕДОВАНИЯ”

Jurnal rasmiy sayti: <https://turkologiya.samdu.uz/>

SAMARQAND – 2025

“TURKOLOGIK TADQIQOTLAR” XALQARO ILMIY JURNALI

INTERNATIONAL SCIENTIFIC JOURNAL “TURKOLOGICAL RESEARCH”
ULUSLARARASI “TÜRKOLOJİ ARAŞTIRMALARI” BİLİMSEL DERGİSİ
МЕЖДУНАРОДНЫЙ НАУЧНЫЙ ЖУРНАЛ “ТЮРКОЛОГИЧЕСКИЕ
ИССЛЕДОВАНИЯ”

Bosh muharrir:	Bosh muharrir o‘rinbosari:
Juliboy ELTAZAROV <i>f.f.d., professor (O‘zbekiston)</i>	Roxila RUZMANOVA <i>f.f.n., dotsent (O‘zbekiston)</i>
TAHRIRIYAT KENGASHI:	
Rustam XALMURADOV – t.f.d., professor, Sh.Rashidov nomidagi Samarqand davlat universiteti rektori (O‘zbekiston); Hakim XUSHVAQTOV – f.m.f.d., professor, Sh.Rashidov nomidagi Samarqand davlat universiteti ilmiy ishlar va innovatsiyalar bo‘yicha prorektori (O‘zbekiston); Akmal AHATOV – t.f.d., professor, Sh.Rashidov nomidagi Samarqand davlat universiteti xalqaro hamkorlik bo‘yicha prorektori (O‘zbekiston); Muslihiddin MUHIDDINOV – f.f.d., professor (O‘zbekiston); Ibodulla MIRZAYEV – f.f.d., professor (O‘zbekiston); Shuhrat SIROJIDDINOV – f.f.d., professor (O‘zbekiston); Suyun KARIMOV – f.f.d., professor (O‘zbekiston); Murodqosim ABDIYEV – f.f.d., professor (O‘zbekiston); Azamat PARDAYEV – f.f.d., professor (O‘zbekiston); Musa YULDASHEV – f.f.n., professor (O‘zbekiston); Dilfuza DJURAKULOVA – t.f.n., professor (O‘zbekiston); Aftondil ERKINOV – f.f.d., professor (O‘zbekiston); Qosimjon SODIQOV – f.f.d., professor (O‘zbekiston);	Muhabbat QURBONOVA – f.f.d., professor (O‘zbekiston); Ali AKAR – f.f.d., professor (Turkiya); Abduselam ARVAS – f.f.d., professor (Turkiya); Funda TOPRAK – f.f.d., professor (Turkiya); Musa Shamil YUKSEL – f.f.d., professor (Turkiya); Temur KOJAO‘G‘LI – f.f.d., professor (AQSH); Hayrunnisa ALAN – f.f.d., professor (Turkiya); Varis CHAKAN – f.f.d., professor (Turkiya); Almaz ULVI – f.f.d., professor (Ozarbayjon); Emrah YILMAZ – Phd, dotsent (Turkiya); Foziljon SHUKUROV – Phd, dotsent (O‘zbekiston); Dilshod XURSANOVA – Phd, dotsent (O‘zbekiston); Shahnoza XUSHMURODOVA – DSc, professor (O‘zbekiston); Dinara ISLAMOVA – Phd, dotsent (O‘zbekiston); Feruza JUMANIYAZOVA – Phd, dotsent (O‘zbekiston); Istoda RASULOVA – Phd, dotsent (O‘zbekiston); Dilorom MUMINOVA – Phd, dotsent (O‘zbekiston); Zarifa XUSANOVA – Phd, dotsent (O‘zbekiston); Feruza MANUKYAN – Phd (O‘zbekiston); Mas’ul muharrir: PhD, dotsent Zokir BAYNAZAROV (O‘zbekiston); Texnik xodim: Raxmatulla SHOKIROV (O‘zbekiston).

“TURKOLOGIK TADQIQOTLAR” XALQARO ILMIY JURNALI

INTERNATIONAL SCIENTIFIC JOURNAL OF “TURKOLOGICAL RESEARCH”

ULUSLARARASI “TÜRKOLÖJİ ARAŞTIRMALARI” BİLİMSEL DERGİSİ

МЕЖДУНАРОДНЫЙ НАУЧНЫЙ ЖУРНАЛ “ТЮРКОЛОГИЧЕСКИЕ
ИССЛЕДОВАНИЯ”

Главный редактор:

Жулибой ЭЛТАЗАРОВ

д.ф.н., профессор (Узбекистан)

Заместитель главного редактора:

Рохила РУЗМАНОВА

к.ф.н., доцент (Узбекистан)

РЕДАКЦИОННАЯ КОЛЛЕГИЯ:

Рустам ХАЛМУРАДОВ – д.т.н., профессор, ректор Самаркандского государственного университета имени Ш.Рашидова (Узбекистан);

Хаким ХУШВАКТОВ – д.ф.-м.н., профессор, проректор по научной работе и инновациям Самаркандского государственного университета имени Ш.Рашидова (Узбекистан);

Акмал АХАТОВ – д.т.н., профессор, проректор по международному сотрудничеству Самаркандского государственного университета имени Ш.Рашидова (Узбекистан);

Муслихиддин МУХИДДИНОВ – д.ф.н., профессор (Узбекистан);

Ибодулла МИРЗАЕВ – д.ф.н., профессор (Узбекистан);

Шухрат СИРОЖИДДИНОВ – д.ф.н., профессор (Узбекистан);

Суюн КАРИМОВ – д.ф.н., профессор (Узбекистан);

Муродкасым АБДИЕВ – д.ф.н., профессор (Узбекистан);

Азамат ПАРДАЕВ – д.ф.н., профессор (Узбекистан);

Муса ЮЛДАШЕВ – к.ф.н., профессор (Узбекистан);

Дилфуза ДЖУРАКУЛОВА – к.и.н., доцент (Узбекистан);

Афтондил ЭРКИНОВ – д.ф.н., профессор (Узбекистан);

Касимжон СОДИКОВ – д.ф.н., профессор (Узбекистан);

Мухаббат КУРБАНОВА – д.ф.н., профессор (Узбекистан);

Али АКАР – д.ф.н., профессор (Турция);

Абдуселам АРВАС – д.ф.н., профессор (Турция);

Фунда ТОПРАК – д.ф.н., профессор (Турция);

Муса Шамиль ЮКСЕЛЬ – д.ф.н., профессор (Турция);

Темур КОДЖАОГЛУ – д.ф.н., профессор (США);

Хайрунниса АЛАН – д.ф.н., профессор (Турция);

Варис ЧАКАН – д.ф.н., профессор (Турция);

Алмаз УЛЬВИ – д.ф.н., профессор (Азербайджан).

Эмрах ЙИЛМАЗ – PhD, доцент (Турция);

Фозилжон ШУКУРОВ – PhD, доцент (Узбекистан);

Дилшод ХУРСАНОВ – PhD, доцент (Узбекистан);

Шахноза ХУШМУРОДОВА – DSc, профессор (Узбекистан);

Динара ИСЛАМОВА – PhD, доцент (Узбекистан);

Феруза ДЖУМАНИЯЗОВА – PhD, доцент (Узбекистан);

Истода РАСУЛОВА – PhD, доцент (Узбекистан);

Дилором МУМИНОВА – PhD, доцент (Узбекистан);

Зарифа ХУСАНОВА – PhD, доцент (Узбекистан);

Феруза МАНУКЯН – Phd (Узбекистан);

Ответственный редактор: PhD, доцент **Зокир БАЙНАЗАРОВ** (Узбекистан)

Технический персонал: **Рахматулла ШОКИРОВ** (Узбекистан)

“TURKOLOGIK TADQIQOTLAR” XALQARO ILMIY JURNALI

INTERNATIONAL SCIENTIFIC JOURNAL OF “TURKOLOGICAL RESEARCH”

ULUSLARARASI “TÜRKOLOJİ ARAŞTIRMALARI” BİLİMSEL DERGİSİ

МЕЖДУНАРОДНЫЙ НАУЧНЫЙ ЖУРНАЛ “ТЮРКОЛОГИЧЕСКИЕ ИССЛЕДОВАНИЯ”

Chief Editor:/ Deputy Chief Editor:

Prof. Dr. Juliboy ELTAZAROV (Uzbekistan)

Ass. Prof. Dr. Rokhila RUZMANOVA (Uzbekistan)

Baş Editör:/ Baş Editör Yardımcısı:

Prof. Dr. Juliboy ELTAZAROV (Özbekistan)

Doç. Dr. Rohila RUZMANOVA (Özbekistan)

EDITORIAL TEAM:/ BİLİM KURULU:

Prof. Dr. Rustam KHALMURADOV – Rector of Samarkand State University named after Sh.Rashidov (Uzbekistan);

Prof. Dr. Hakim KHUSHVAKTOV – Vice-Rector for Research and Innovation, Samarkand State University named after Sh.Rashidov (Uzbekistan);

Prof. Dr. Akmal AKHATOV – Vice-Rector for International Cooperation of Samarkand State University named after Sh.Rashidov (Uzbekistan);

Prof. Dr. Muslihiddin MUKHIDDINOV (Uzbekistan)

Prof. Dr. Ibodulla MIRZAEV (Uzbekistan);

Prof. Dr. Shukhrat SIROJIDDINOV (Uzbekistan);

Prof. Dr. Suyun KARIMOV (Uzbekistan);

Prof. Dr. Murodkasim ABDIEV (Uzbekistan);

Prof. Dr. Azamat PARDAEV (Uzbekistan);

Prof. Dr. Musa YULDASHEV (Uzbekistan);

Ass. Prof. Dr. Dilfuza DJURAKULOVA (Uzbekistan);

Prof. Dr. Aftondil ERKINOV (Uzbekistan);

Prof. Dr. Kasimjon SODIKOV (Uzbekistan);

Prof. Dr. Muhabbat KURBANOVA (Uzbekistan);

Prof. Dr. Ali AKAR (Turkey);

Prof. Dr. Abdusalam ARVAS (Turkey);

Prof. Dr. Funda TOPRAK (Turkey);

Prof. Dr. Musa Shamil YUKSEL (Turkey);

Prof. Dr. Temur KOJAOGU (USA);

Prof. Dr. Hayrunnisa ALAN (Turkey);

Prof. Dr. Varis CHAKAN (Turkey);

Prof. Dr. Almaz ULVI (Azerbaijan);

Ass. Prof. PhD. Emrah YILMAZ (Turkey);

Ass. Prof. PhD. Foziljon SHUKUROV (Uzbekistan);

Ass. Prof. PhD. Dilshod KHURSANOV (Uzbekistan);

Ass. Prof. PhD. Shakhnoza KHUSHMURODOVA (Uzbekistan);

Ass. Prof. PhD. Dinara ISLAMOVA (Uzbekistan);

Ass. Prof. PhD. Feruza JUMANIYAZOVA (Uzbekistan);

Ass. Prof. PhD. Istoda RASULOVA (Uzbekistan);

Ass. Prof. PhD. Dilorom MUMINOVA (Uzbekistan);

Ass. Prof. PhD. Zarifa HUSANOVA (Uzbekistan);

PhD. Feruza MANUKYAN (Uzbekistan);

Managing editor: *Ass. Prof. PhD. Zokir BAYNAZAROV* (Uzbekistan)

Technical staff: **Rakhmatulla SHOKIROV** (Uzbekistan)

Prof. Dr. Rustam HALMURADOV – Ş.Raşidov adına Semerkant Devlet Üniversitesi Rektörü (Özbekistan);

Prof. Dr. Hakim HUŞVAKTOV – Ş.Raşidov adına Semerkant Devlet Üniversitesi Araştırma ve İnovasyondan Sorumlu Rektör Yardımcısı (Özbekistan);

Prof. Dr. Akmal AHATOV – Ş.Raşidov adına Semerkant Devlet Üniversitesi Uluslararası İşbirliğinden Sorumlu Rektör Yardımcısı (Özbekistan);

Prof. Dr. Muslihiddin MUHİDDİNOV (Özbekistan);

Prof. Dr. İbodulla MİRZAYEV (Özbekistan);

Prof. Dr. Şuhrat SİROCİDDİNOV (Özbekistan);

Prof. Dr. Suyun KARİMOV (Özbekistan);

Prof. Dr. Murodkasım ABDİYEV (Özbekistan);

Prof. Dr. Azamat PARDAYEV (Özbekistan);

Prof. Dr. Musa YULDAŞEV (Özbekistan);

Doç. Dr. Dilfuza CURAKULOVA (Özbekistan);

Prof. Dr. Aftondil ERKİNOV (Özbekistan);

Prof. Dr. Kasimcon SODİKOV (Özbekistan);

Prof. Dr. Muhabbat KURBANOVA (Özbekistan);

Prof. Dr. Ali AKAR (Türkiye);

Prof. Dr. Abdusalem ARVAS (Türkiye);

Prof. Dr. Funda TOPRAK (Türkiye);

Prof. Dr. Musa Şamil YÜKSEL (Türkiye);

Prof. Dr. Timur KOCAOĞLU (ABD);

Prof. Dr. Hayrunnisa ALAN (Türkiye);

Prof. Dr. Varis ÇAKAN (Türkiye);

Prof. Dr. Almaz ÜLVİ (Azerbaycan);

Doç. Dr. Emrah YILMAZ (Türkiye);

Doç. Dr. Fozilcon ŞUKUROV (Özbekistan);

Doç. Dr. Dilşod HURSAVOV (Özbekistan);

Prof. Dr. Şahnoza HUŞMURODOVA (Özbekistan);

Doç. Dr. Dinara İSLAMOVA (Özbekistan);

Doç. Dr. Feruza CUMANIYAZOVA (Özbekistan);

Doç. Dr. Istoda RASULOVA (Özbekistan);

Doç. Dr. Dilorom MUMİNOVA (Özbekistan);

Doç. Dr. Zarifa HUSANOVA (Özbekistan);

Dr. Feruza MANUKYAN (Özbekistan);

Sorumlu Editör: *Doç., Dr. Zokir BAYNAZAROV* (Özbekistan)

Teknik Personel: **Rahmatullah ŞOKİROV** (Özbekistan)

MUNDARIJA | CONTENT | İÇERİK | СОДЕРЖАНИЕ

TURKIY XALQLARNING QADIMIY TARIXI

YULDASHEV Muso, YULDASHEVA Dilshoda

TURKIYLAR UZOQ O‘TMISH SIVILIZATSIYASINING SHOHIDI (SHUMER, ETRUSK, SHIMOLIY AMERIKA HINDU VA TURKIY TILLARI QIYOSIDA).....7

SAYFULLAEV Baxtiyor, ERGASHEV Odil, UNGALOV Lazizbek

QO‘SHRABOT TUMANINING QADIMGI TOSH (PALEOLIT) DAVRI YODGORLIKLARI15

TURK DUNYOSI TADQIQOTLARI

Gulnoz SATTOROVA

RIZO NURNING ADABIYOTSHUNOSLIKKA DOIR TADQIQOTLARI.....23

Emrah YILMAZ

DİLİN İÇ YÜZÜ VE KULLANIM ALANLARI29

G‘AFFOROV Alisher

BADIIY ASAR NOMI SIFATIDA QO‘LLANAYOTGAN BIRIKMASHAKLLARNING AYRIM FUNKSIONAL-SEMANTIK XUSUSIYATLARI.....41

ODINAYEV Chingiz

TURK XOQONLIGI DAVRIDA SUG‘D VOHA HUKMDORLIGINING UNVONLAR TIZIMI47

Muhammadixon BUZRUKOV

SA‘DUDDIN MAS‘UD TAFTAZONIYNING SAMARQAND DAVLAT UNIVERSITETIDA SAQLANAYOTGAN RIYOZIYOT ILMIGA OID QO‘LYOZMA ASARI XUSUSIDA.....54

ABBOSOV Habibullo

SOHIBQIRON AMIR TEMUR MA‘NAVIY DUNYOSI ALISHER NAVOIY TALQINIDA60

SAFAYEV Mansur

TURKISTON GILAM SAN‘ATI: KOLLEKSIONERLIK VA KO‘RGAZMALAR FAOLIYATI KONTEKSTIDA.....67

ДОСПАНОВ Октябрь

ИСТОРИКО-ЭТНОГРАФИЧЕСКИЙ И КУЛЬТУРНЫЙ АНАЛИЗ ТРАДИЦИОННОГО РЫБОВОДСТВА У НАРОДОВ ЮЖНОГО ПРИАРАЛЬЯ75

FURKATOVA Maxliyo

THE UZBEK ACCUSATIVE CASE IN ENGLISH: A CONTRASTIVE-TYPOLOGICAL STUDY.....83

MUXAMMADIYEV Nodir

QASHQADARYO VILOYATI O‘ZBEK SHEVALARIDAGI O‘ZLASHMA SO‘ZLAR SEMANTIKASI90

Uzm. Esra Yarız

BEDRİYE NAİM MUTLU‘NUN “BİTMEYEN HİKÂYELER” VE “AİLE AĞACI” KİTAPLARI ÜZERİNE İNCELEMELER95

Zeynep GÜLER

SEVİNÇ ÇOKUM‘UN HİLAL GÖRÜNÜNCÜ ROMANINDA TÜRKÇÜ TAVIRI.....102

ADABIY ALOQALAR, QIYOSIY TILSHUNOSLIK VA ADABIYOTSHUNOSLIK

SATTOROV Begzod

XITOY VA TURKIY ADABIYOTDA KONNOTATIV NOMINATSIYA: MAQOLLAR VA SHE‘RIYAT KONTEKSTIDA TADQIQOT108

Foziljon SHUKUROV

“JAVOBIYA” AN‘ANASINING MOVAROUNNAHR SHOIRLARI IJODIDAGI O‘RNI115

BAYIMBETOVA Mexriban

THE FORMATION SYSTEM OF IMITATIVE WORDS IN THE ENGLISH AND KARAKALPAK LANGUAGES.....120

РАДЖАБОВ Анвар

РЕЦЕПЦИЯ ТЮРКО-ПЕРСИДСКОЙ ПОЭЗИИ ЧЕРЕЗ ПРИЗМУ РУССКИХ ПОЭТИЧЕСКИХ ПЕРЕВОДОВ128

AZIZ MUSHTARIY!

Ushbu sonning asosiy o'qi, tilning badiiy chuqurligi bilan tarixning qadimiy izlarini birlashtiruvchi o'ziga xos tadqiqotlardan tashkil topgan. She'riyatda til birliklarining takrori va konnotativ quvvati, Alisher Navoiyning ulug' hukmdor Amir Temurning ma'naviy dunyosiga doir sharhlari, Turk-fors she'riyatining ruscha tarjimalari ushbu yozuvning adabiyot kategoriyasidagi asosiy doirasini shakllantirgan. Shu bilan birga, Xitoy va turkiy adabiyotdagi konnotativ nominatsiya, ingliz va qoraqalpoq tillaridagi taqlid so'zlarning yasalish tizimi qiyosiy ravishda ko'rib chiqilgan. Tarix va arxeologik tadqiqotlar orqali turkiy xalqlarning qadimiy Shumer va Etrusk tillari bilan qurgan sivilizatsion aloqasiga diqqat jalb etilgan. Turk Xoqonligi davridagi Sug'd unvonlar tizimlari o'rganilgan va Qo'shrabat hududidagi Paleolit davriga oid arxeologik topilmalar vositasida madaniy merosimizning turli qatlamlari ko'z oldiga keltirilgan. Yakunda; Turkiston gilam san'atining kolleksiyonerlik kontekstidagi qadri, Samarqandda topilgan noyob matematika qo'lyozmasining muhtevosi, badiiy asarlar nomining funksional xususiyatlari, tilning ichki mohiyati va qo'llanish sohalari, Qashqadaryo shevalaridagi o'zlashma iboralarning semantikasi bilan to'ldirilgan ushbu boy to'plam, o'quvchilarga madaniy va ilmiy jihatdan turli xil istiqbollarni taqdim etmoqda.

TAHRIRIYAT

DEAR READER!

The central axis of this issue consists of original research that integrates the artistic depth of language with the ancient traces of history. The recurrence and connotative power of linguistic units in poetry, Alisher Navoi's commentaries on the spiritual world of the great ruler Amir Timur, and the reception of Turco-Persian poetry through Russian translations have formed the core framework for the literature category of this writing. Furthermore, connotative nomination in Chinese and Turkic literature, and the word-formation system of imitative words in the English and Karakalpak languages have been comparatively addressed. Through historical and archaeological studies, attention has been drawn to the civilizational connection established by the Turkic peoples with the ancient Sumerian and Etruscan languages. The titles of the Sogdian rulers during the Turkic Khaganate period have been examined, and various layers of our cultural heritage have been brought to light through Paleolithic archaeological findings in the Qushrabad region. Finally; this rich compilation, completed with the value of Turkestan carpet art in the context of connoisseurship, the content of a rare mathematics manuscript found in Samarkand, the functional characteristics of artistic work titles, the inner essence and areas of use of language, and the semantics of non-literal expressions in the Kashkadarya dialects, offers various perspectives to readers from a cultural and scientific standpoint.

EDITORIAL BOARD

SEVGİLİ OKUYUCU!

Bu sayının ana eksenini, dilin sanatsal derinligi ile tarihin kadim izlerini birleştiren özgün araştırmalardan oluşmaktadır. Şiirde dil birliklerinin tekrarı ve çağrışımsal gücü, Alî Şîr Nevâî'nin büyük hükümdar Emir Timur'un manevi dünyasına dair yorumları, Türk-Fars şiirinin Rusça çevirileri konuları yazının edebiyat kategorisindeki temel çerçevesini oluşturmuştur. Bununla birlikte Çin ve Türk edebiyatındaki konnotatif adlandırma, İngilizce ve Karakalpakça'daki yansıma sözcüklerin yapısı karşılaştırmalı olarak ele alınmıştır. Tarih ve arkeoloji çalışmaları üzerinden Türklerin kadim Sümer ve Etrusk dilleriyle kurduğu medeniyet bağlantısına dikkat çekilmiştir. Türk Kağanlığı dönemindeki Soğd unvan sistemleri incelenmiş ve Kuşrabad bölgesindeki Paleolitik döneme ait arkeolojik bulgular aracılığıyla kültürel mirasımızın farklı katmanları gözler önüne serilmiştir. Son olarak; Türkistan kilim sanatının koleksiyonerlik bağlamındaki değeri, Semerkant'ta bulunan nadir bir matematik el yazmasının muhtevası, bediî eserlerin işlevsel özellikleri, dilin iç yüzü ve kullanım alanları, Kaşkaderya ağızlarındaki dolaylı anlatımların semantiği ile tamamlanan bu zengin seçki, okuyuculara kültürel ve bilimsel açıdan farklı perspektifler sunmaktadır.

YAYIN KURULU

УВАЖАЕМЫЙ ЧИТАТЕЛЬ!

Основу данного выпуска составляют оригинальные исследования, которые объединяют художественную глубину языка с древними страницами истории. В разделе поэзии рассматриваются повторяемость и коннотативная сила языковых единиц; представлены комментарии Алишера Навои, посвящённые духовному миру великого правителя Амира Темура; а также анализируются русские переводы тюрко-персидской поэзии, формирующие основное направление литературной категории этого номера. В сравнительном аспекте анализируются коннотативная номинация в китайской и тюркской литературе, а также система словообразования звукоподражательных слов в английском и каракалпакском языках. Посредством исторических и археологических исследований обращается внимание на цивилизационные связи тюркских народов с древними шумерским и этрусским языками. Изучены системы согдийских титулов периода Тюркского каганата, а археологические находки палеолитического периода, обнаруженные на территории Кушрабадского региона, позволяют реконструировать различные пласты нашего культурного наследия. В заключение, этот обширный сборник, дополненный исследованиями о ценности туркестанского коврового искусства в контексте коллекционирования, содержании уникальной математической рукописи, найденной в Самарканде, функциональных особенностей наименований художественных произведений, внутренней сущности и сферах употребления языка, а также семантики заимствованных выражений в кашкадарьинских говорах, предлагает читателям широкий спектр культурных и научных перспектив.

РЕДАКЦИОННАЯ КОЛЛЕГИИ

ADABIY ALOQALAR, QIYOSIY TILSHUNOSLIK VA ADABIYOTSHUNOSLIK

**XITOIY VA TURKIY ADABIYOTDA KONNOTATIV NOMINATSIYA (MAQOLLAR
VA SHE’RIYAT KONTEKSTI MISOLIDA)**

SATTOROV Begzod Arislonovich,
Toshkent Kimyo xalqaro universiteti Samarqand filiali
Xorijiy tillar kafedrası mudiri, dotsent v.b
(Samarqand, O‘zbekiston)

 E-mail: b.sattorov@kiut.uz

 ORCID: 0000-0002-7924-0626

 DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.17499077>

Annotatsiya: Ushbu maqolada xitoy va turkiy adabiyotda konnotativ nominatsiya hodisasi qiyosiy tahlil qilinadi. Konnotativ nominatsiya tilshunoslik va adabiyotshunoslikda so‘z yoki obrazning bevosita nominativ ma’nosidan tashqari qo‘shimcha hissiy, estetik va madaniy mazmunlarni ifodalash jarayoni sifatida talqin etiladi. Tadqiqotda xitoy adabiyotidagi *oy, o‘rik guli, daryo, qushlar va bambuk* obrazlari misolida ramziy ma’nolar ochib berilgan. Shuningdek, turkiy adabiyotda *oy, lola, daryo va qush* obrazlarining konnotativ funksiyalari tahlil qilingan. Qiyosiy tahlil natijalariga ko‘ra, har ikkala adabiy an’anada tabiat obrazlari inson tuyg‘ularini ifodalashda umumiylikka ega bo‘lsa-da, milliy va madaniy xususiyatlar sababli ular o‘ziga xos ma’noga ega. Xitoy adabiyotida konnotativ nominatsiya ko‘proq falsafiy va ramziy mazmun kasb etsa, turkiy adabiyotda u lirik va hissiy ohangda namoyon bo‘ladi. Maqolada konnotativ nominatsiyaning milliy adabiy tafakkurdagi o‘rni va funksiyasi haqida xulosalar chiqarilgan.

Kalit so‘zlar: *Konnotativ nominatsiya, xitoy tili, turkiy tillar, ramziy obrazlar, oy, gul, daryo, qush, qiyosiy tahlil.*

**КОННОТАТИВНАЯ НОМИНАЦИЯ В КИТАЙСКОЙ И ТЮРКСКОЙ
ЛИТЕРАТУРЕ: ИССЛЕДОВАНИЕ В КОНТЕКСТЕ ПОСЛОВИЦ И ПОЭЗИИ**

Аннотация: В данной статье проводится сопоставительный анализ явления коннотативной номинации в китайской и тюркской литературе. Коннотативная номинация в лингвистике и литературоведении трактуется как процесс наделения слова или образа дополнительными эмоциональными, эстетическими и культурными значениями, выходящими за пределы их прямого номинативного смысла. В исследовании раскрываются символические значения образов луны, абрикосового цвета, реки, птиц и бамбука в китайской литературе. Наряду с этим рассматриваются коннотативные функции образов луны, тюльпана, реки и птиц в тюркской литературе. Сравнительный анализ показывает, что в обеих литературных традициях природные образы служат средством выражения человеческих чувств и эмоций, однако вследствие национально-культурной специфики они приобретают различные смысловые оттенки. Если в китайской литературе коннотации чаще носят философский и символический характер, то в тюркской они проявляются преимущественно в лирико-эмоциональном ключе. В статье сделаны выводы о роли и функциях коннотативной номинации в формировании национального художественного мышления.

Ключевые слова: *Коннотативная номинация, китайский язык, тюркские языки, символические образы, луна, цветок, река, птица, сопоставительный анализ.*

CONNOTATIVE NOMINATION IN CHINESE AND TURKIC LITERATURE: A STUDY IN THE CONTEXT OF PROVERBS AND POETRY

Abstract: This article presents a comparative analysis of connotative nomination in Chinese and Turkic literatures. In linguistics and literary studies, connotative nomination is understood as the process of expressing additional emotional, aesthetic, and cultural meanings beyond a word or image's direct denotative sense. The study highlights the symbolic meanings of images such as the moon, apricot blossom, river, birds, and bamboo in Chinese literature. Similarly, the connotative functions of the moon, tulip, river, and bird imagery are examined in Turkic literature. The comparative analysis demonstrates that while both literary traditions share a common tendency to express human emotions through natural imagery, their meanings differ due to specific national and cultural characteristics. In Chinese literature, connotation is predominantly associated with philosophical and symbolic content, whereas in Turkic literature, it is expressed in a lyrical and emotional tone. The article concludes by discussing the role and function of connotative nomination in the context of national literary thought.

Key words: *Connotative nomination, Chinese language, Turkic languages, symbolic imagery, moon, flower, river, bird, comparative analysis.*

Kirish

Til va adabiyot insoniyat tafakkurining eng muhim ifoda vositalaridan biri hisoblanadi. Har bir xalqning badiiy merosi o'z milliy dunyoqarashi, tarixiy tajribasi va madaniy qadriyatlarini o'zida mujassamlashtiradi. Shu nuqtai nazardan, tilshunoslikda keng o'rganilayotgan tushunchalardan biri – konnotativ nominatsiyadir. Bu hodisa so'z yoki obrazning bevosita nominativ ma'nosidan tashqari qo'shimcha semantik qatlamlarni – estetik, hissiy va ramziy ma'nolarni ifodalashga qaratilgan bo'lib, ayniqsa badiiy adabiyotda keng namoyon bo'ladi. Denotativ ma'no esa — bu so'zning asosiy, bevosita, lug'aviy ma'nosi, ya'ni so'z ifodalagan narsa, hodisa yoki tushunchaning aniq nomlanishi. U so'zning konnotativ ma'nosidan farqli ravishda hech qanday hissiy, obrazli yoki baholovchi qo'shimcha ma'no yuklamaydi.

Denotativ ma'noning asosiy xususiyatlari:

Ob'ektivlik — so'z nimani bildirsa, aynan shuni bildiradi.

Masalan: “Daraxt” — ildizi, tanasi, shox-shabbasi bo'lgan o'simlik.

“Kitob” — yozuv va tasvirlar tushirilgan varaqlardan iborat bosma asar.

Asosiy (lug'aviy) ma'no — so'zning lug'atda berilgan ma'nosi.

Masalan, ona so'zining denotativ ma'nosi: bola tug'ib, uni tarbiyalaydigan ayol.

Universallik — til egalarining barchasi tomonidan bir xil tushuniladi.

Masalan, kim bo'lmasin “quyosh” deganda — osmondagi katta bir sayyorani tushunadi.

Xitoy adabiyoti qadimdan ramziy obrazlarga boy bo'lib, unda oy, daryo, qushlar, bambuk va gullar singari tabiat unsurlari insoniy tuyg'ular, falsafiy qarashlar va axloqiy qadriyatlarni ifodalashda faol qo'llanilgan. Masalan, o'rik guli – matonat va poklik, bambuk – sabr va kamtarlik, oy esa abadiy sevgi va sog'inch ramzi sifatida konnotativ ma'no yuklaydi. Turkiy adabiyotda ham tabiat obrazlari muhim o'rin tutadi: oy – go'zallik va ma'shuqaning jilosi, lola – muhabbat va ayriliq ramzi, daryo – taqdir oqimi, qushlar esa erkinlik va sog'inch ifodasi sifatida qo'llanadi.

Xitoy va turkiy adabiyotda konnotativ nominatsiyaning umumiylik va o'ziga xoslik jihatlari maqollar va she'riyat misolida qiyosiy tahlil qilinadi. Maqsad – ikki milliy adabiy tafakkurda ramziy obrazlarning ma'no yukini ochib berish, ularning badiiy-estetik funksiyalarini aniqlashdir. Shuningdek, tadqiqot konnotativ nominatsiyaning xalq tafakkuri, madaniy meros va

adabiy an'analar shakllanishidagi o'rnini ko'rsatishga qaratilgan. Ushbu yondashuv tilshunoslik va adabiyotshunoslikning nazariy hamda amaliy jihatlarini boyitishga xizmat qiladi.

Asosiy qism

Xitoy she'riyatida konnotativ nominatsiya

Li Bai (李白) she'ridan: 床前明月光，疑是地上霜。(Chuang qián míng yuè guāng, yí shì dì shàng shuāng) “To‘lin oy nuri, xuddi yer yuzidagi qorga o‘xshaydi.” Bu yerda **oy** (月) shunchaki osmon jismi emas, balki konnotativ ma'noda sog'inch, vatanni qo'msash, uzoqdagi yaqinlarni eslash timsoli. [李白 1999; 25]

Du Fu (杜甫) she'ridan: 国破山河在，城春草木深。(Guó pò shān hé zài, chéng chūn cǎo mù shēn) “Yurt vayron bo'lsa-da, tog'lar-u daryolar baribir mavjud, shahar bahorida o't-o'lanlar qalin.” **Tog' va daryo** (山河) oddiy tabiat unsuri emas, balki konnotativ ma'noda **vatan** timsoli sifatida ishlatilgan. [杜甫 1999; 43] Wang Wei (王维) she'rida bambuk ko'p uchraydi: **竹 (bambuk)** denotativ ma'noda o'simlik, ammo konnotativ ma'noda bardoshlilik, soddalik va donishmandlik ramzi.

Ko'k Turklar uchun yuqorida ko'k osmon, pastda qora yer paydo bo'lganda, ikkalasi orasida inson yaratilgan. Bu yerda **ko'k osmon** – Tangri, ilohiy kuch, **qora yer** esa hayot manbai timsolidi. Konnotatsiya orqali insonning kosmik tartibdagi o'zni ko'rsatilgan.

Xitoy she'riyatida **oy, gul, tog', hayvonlar** kabi tabiat obrazlari ko'proq hissiy-ramziy ma'no kasb etadi.

Turk she'riyatida esa **oy, ko'k, quyosh, hayvonlar (bo'ri, ot)** ramziy obrazlar sifatida qo'llaniladi.

Xitoy she'rida asosiy konnotativ qatlam **sog'inch, uyg'unlik, tinchlik**, turkiy she'riyatda esa **jasorat, muhabbat, vatanparvarlik** timsolidi namoyon bo'ladi.

Yusuf Xos Hojib – “Qutadg'u bilig” asaridan: *ko'k – tangri, yer – xalq, bu ikki qudrat, podsho ularning adolatli farzandi bo'lsin.* **Ko'k (osmon)** – Tangri, ilohiylik ramzi; **yer** – xalq timsoli. Konnotativ ma'noda bu ikki unsur hokimiyat va xalqning uyg'unligini bildiradi. [Yusuf Xos Hojib 1971; 98]

Xitoy tilidagi konnotativ nominatsiya ko'pincha tabiat, ranglar va ramziy obrazlar bilan bog'liq. **龙 (lóng – ajdaho)**: qudrat va davlat ramzi. **鱼 (yú – baliq)**: talaffuz o'xshashligi sababli “mo'l-ko'lhilik” va “baraka” ramzi. **梅花 (méihuā – olcha guli)**: sabr-toqat, mashaqqatdan keyingi muvaffaqiyat ramzi. **月 (yuè – oy)**: sog'inch, sevgi, sadoqat timsoli. [杜甫 1999; 65]

Xitoy maqollarida:

塞翁失马，焉知非福 (sài wēng shī mǎ, yān zhī fēi fú) – “Otni yo'qotish bu baxtsizlik emas” – taqdir ramzi. [杜甫 1999; 52]

滴水穿石 (dī shuǐ chuān shí) – “Suv tomchisi toshni teshib o'tadi” – sabr va mehnat ramzi.

塞翁失马，焉知非福 (sài wēng shī mǎ, yān zhī fēi fú) “Chin chegarasidagi chol otini yo'qotdi, ammo bu baxtsizlik emas deb bo'ladimi?” Bu yerda **ot** (马 mǎ) denotativ ma'noda hayvon, ammo konnotativ ma'noda taqdir, omad va kutilmagan imkoniyat ramzidir. [李白 1999; 41] **滴水穿石 (dī shuǐ chuān shí)** “Tomchilagan suv toshni teshib o'tadi.” **Suv** oddiy suyuqlik emas, balki konnotativ ma'noda sabr, matonat va uzluksiz mehnat timsoli.

梅花香自苦寒来 (méihuā xiāng zì kǔhán lái) “Olcha guli xushbo‘yligi sovuq qishdan darak beradi.” Olcha guli (梅花) chidamlilik, mashaqqatdan keyingi muvaffaqiyat ramzi sifatida ishlatilgan. [李白1999; 24]

月有阴晴圆缺，人有悲欢离合 (yuè yǒu yīn qíng yuán quē, rén yǒu bēi huān lí hé) “Oyda qorong‘ulik va yorug‘lik, to‘lish va kamayish bo‘lgani kabi, inson hayotida ham shodlik va g‘am, uchrashuv va ayriliq bor.” Oy (月) inson hayotining o‘zgaruvchanligi va taqdir ramzi sifatida ishlatiladi. [杜甫 1999; 12]

She‘riyatda (Li Bai): 床前明月光，疑是地上霜 (*chuáng qián míng yuè guāng, yí shì dì shàng shuāng*) – “To‘lin oy nuri vatanni sog‘inish ramzidir.” [李白1999; 28]

Turkologiyada konnotativ nominatsiya

Turkiy tillarda konnotativ nominatsiya qadimdan mavjud bo‘lib, xalqning dunyoqarashi, e‘tiqodi va estetik qadriyatlarini aks ettiradi. **Konnotativ nominatsiya** bu – so‘zning denotativ (asosiy) ma‘nosidan tashqari, qo‘shimcha ramziy, obrazli va hissiy ma‘nolarini ifodalashidir.

Hayvon obrazlari konnotativ ramz sifatida

Bo‘ri – turkiylarda totemlarning biri bo‘lib, u botirlik va bo‘ysunmaslikni ifoda qiladi. Afsona va rivoyatlarda turk urug‘larining asosini bo‘riga borib taqash ularda bo‘riga bo‘lgan ishonchning saqlanib qolishiga sabab bo‘lgan. Bo‘riga ishonchning asosiy qismi o‘zbeklarning turli guruhlarida bolaning tug‘ilishi, uning hayotini saqlab qolish bilan bog‘langan. Xitoyda yebto‘ymaslik, ochko‘zlik; nasroniylikda yovuzlik, vahshiylikni aks ettiradi. [Shomaqsudov Sh, Shorahmedov D 1987, 19-bet]

Ot – o‘zbek xalq maqollarida ham o‘z aksini topgan. Aravani ot tortar, ko‘lankasin it maqolida ot so‘zi mehnatni qiladigan, lekin qilgan ishini boshqalarga bildirmaydigan, maqtanmaydigan insonlarni, it so‘zi esa aslida ish qilmasa ham o‘zini ko‘p ish qilganday qilib ko‘rsatadigan maqtanchoqlarni ramziy ma‘noda bildirib kelgan. [Shomaqsudov Sh, Shorahmedov D 1987, 19-bet]

She‘riyat va adabiyotda konnotativ nominatsiya

*O‘n sakiz ming olam oshubi agar boshindadur,
Ne ajab, chun sarvinozim o‘n sakiz yoshindadur.*

Alisher Navoiy salaflari, xususan, forsiy adabiyotda shakllangan an‘analar yo‘lidan borib, ko‘proq islomiy-kayhoniy qarashlar doirasida bu masalalarni talqin qiladi, bevosita uhroviy fikrlarni berishga muvaffaq bo‘ladi. Bular orqali shoirning inson ruhiyati kayhoniy harakatlar bilan uzviy bog‘lanib ketganligi, sayyoralar harakati inson kayfiyati, taqdiri va xayolotlariga ta‘sir etishini nazarda tutgan. Shoir boshqa bir g‘azalida Quyoshning erta tongda yuz ko‘rsatishini tasvirlar ekan, bir nayza barobar ko‘tarilgan holati aslida Quyoshning o‘zi emas, balki uning aksi (soyasi) ekanini ta‘kidlaydi. [Alisher Navoiy, 2011, 161]

*Toyiri qudsiy yana istab navo,
Uchti dog‘i ul sori qildi havo*

Ko‘ngil endi ruh qanotli qushga aylanib, tun qorong‘isida sayr qila boshladi. Endi shoir ko‘ngilni “jannat bog‘ining qushi” deb ataydi va uning ko‘hna ilmi nujumda birinchi ko‘kda joylashgan sayyora deb atalgan Oy tasviri (Ushbu jinon ravzasining toyiri, Bo‘ldi chu avvalg‘i chaman soyiri) bilan tanishtirishga o‘tadi. [Alisher Navoiy, 2011, 74].

Asosiy semantik xususiyatlar: Yumshoqlik va nozik nur: oyning yengil, silliq nuri bimalol go‘zallik va xushtabiatlik bilan bog‘lanadi.

Kecha, sir va sog‘inch: oy tunda porlagani uchun u odatda ajralish, yolg‘izlik yoki ichki sog‘inchning timsoli bo‘ladi. Oy nurini aks ettirilishi manbaning emas, balki aks etilgan go‘zallik (ya‘ni sevgining ko‘rinishi) ramzi sifatida qaraladi.

Ma‘shuq qush misolida qiyos: qushning yuzini oyga o‘xshatish orqali shoir qushning silliq, nozik va mehribon tabiatini tasvirlaydi.

Sog‘inch, kechinma va himoya muhitini yaratish: Tun va oy nuri ostida so‘zlangan iztirobli satrlar tongni yoki umidni kutishni yanada kuchaytiradi.

Sufiyona talqinlarda oy ko‘pincha nur aks etishi, ya‘ni mahbub (yoki inson qalbi) orqali namoyon bo‘lgan ilohiy go‘zallik sifatida talqin qilinadi.

“Quyosh” – adolat va ma‘rifat ramzi sifatida:

Nur va ochiqlik: quyosh hamma narsani yoritadi. Shu bois u haqni, haqiqatni anglatadi.

Ijobiy, hayotiy kuch: quyoshning issiqligi va nur tarqatishi hayot beruvchi, yo‘l ko‘rsatuvchi sifatlar bilan bog‘liq.

Ma‘rifat (ma‘rifat-ilm) va faylasufona nur: shoir uchun “quyosh” – bilim, ma‘rifat va ruhiy ravshanlik timsoli bo‘lishi mumkin; ma‘rifat sohibi quyosh kabi atrofni yoritadi.

Adolat ramzi: adolat – haqiqatni ochib beruvchi holat; shuning uchun hokim yoki adolatli boshliq “quyosh” sifati bilan tasvirlanadi (u zulmni yoritib tashlaydi, adolatsizlikni ko‘rsatadi).

Maslahat va rahbarlik: quyoshning markaziy o‘rni shoir matnida rahbarlik, yo‘l-yo‘riq ko‘rsatish bilan bog‘lanadi.

Suyuq metaforalar jihatidan quyosh «haq» yoki «haqiqiy nur» (al-haqq) sifatida o‘qilishi mumkin; balki u ilohiy hikmat va haqni targ‘ib qiluvchi sifatida tasvirlanadi.

Oy va quyoshning qarama-qarshiligi va o‘zaro munosabati:

Ko‘plab badiiy an‘analarda quyosh – manba, oy – uning aksidir. Navoiy bu paradigmani lirik darajada ishlatib, ma‘shuq (oy) orqali haq (quyosh)ning nozik ishoralarini bayon etishi mumkin.

Jilva va kuch: nozik go‘zallik va ochiq kuch: ma‘shuqning nozikligiga oy mos kelsa, adolat va ma‘rifatning oshkor va keskin ta‘siri – quyosh. Shu sababli shoir oyni sevgi, quyoshni esa iroda va haqqoniyat bilan bog‘laydi.

Tun va kun, sir va ochiqlik: lirik sahna ko‘pincha tunda (oy) sodir bo‘ladi – ichki suhbatlar, sir; kunduz (quyosh) esa ochiqlik, ijtimoiy hukm va oshkoralik sahnasidir.

Osmon va yulduzlar ramzlari mahalliy mifologik qatlam bilan ham hamohang; bu ramzlar milliy xotira va folklor bilan bog‘liq bo‘ladi.

Konnotativ nominatsiya – so‘z yoki obrazning bevosita nominativ ma‘nosidan tashqari, qo‘shimcha ma‘naviy, estetik va hissiy ma‘nolarni ifodalash hodisasidir. Bu hodisa turkiy adabiyotda ham, xitoy adabiyotida ham juda keng tarqalgan bo‘lib, ularning asosiy o‘xshashligi shundaki, har ikkala madaniyatda **tabiat obrazlari** ramziy va konnotativ mazmun yuklovchi vosita sifatida faol qo‘llanadi.

Oy obrazi

Xitoylarda: “月亮代表我的心” (Oy mening qalbimni ifodalaydi) – oy bu yerda sevgi va sadoqat ramzi sifatida ishlatiladi. Xitoy she‘riyatida oy ko‘pincha ajralish, sog‘inch va abadiylik timsolidir. [李白1999; 34]

Turkiylarda:

Ul oy o‘tlug‘ yuzin ochsa, Navoiy, tegmasin deb ko‘z,
Muhabbat tuxmidin o‘zga ul o‘t uzra sipand etmas.

1. Leksik tahlil

Oy o‘tlug‘ yuz – bu yerda “oy” ma’shuqaning yuziga nisbatan ishlatilgan metaforik (ko‘chma) nom.

Denotativ ma’noda — osmondagi oy;

Konnotativ ma’noda — go‘zal, nurli, pokiza, jozibali yuz.

O‘t – bu so‘z sevgi, ishq, muhabbat alangasi ma’nosini bildiradi, ya’ni ruhiy-hissiy holatni anglatadi.

Sipand etmoq – qadimda “yomon ko‘zdan saqlovchi tutatqi” degan ramziy ma’noga ega.

2. Konnotativ nominatsiya

“Oy o‘tlug‘ yuz” — bu konnotativ nominat-siya, ya’ni "oy" so‘zi denotativ jihatdan osmon jismini anglatga ham, bu yerda u ma’shuqaning yuzini obrazli tarzda ifodalash uchun ishlatilgan.

Konnotativ ma’no: go‘zallik, poklik, nurlilik, joziba, ilohiy nur.

3. Baytning konnotativ tahlili

Bu baytda Navoiy ma’shuqaning yuzini “oy” deb atab, uning go‘zalligidan ko‘z tegishidan saqlash g‘oyasini ifodalaydi.

Demak, “oy” so‘zi bu yerda konnotativ nominatsiyaning asosiy vositasi — u go‘zallik timsoli sifatida yangi ma’no hosil qilgan metaforadir.

Natija: “Oy o‘tlug‘ yuz” — bu konnotativ nominatsiya bo‘lib, go‘zallik, muhabbat, poklik va ilohiylik ma’nolarini ramziy ifodalaydi.

Xitoylarda: “梅花在风雪中开放，象征着坚强与高洁。” (O‘rik guli qishda ochilib, matonat va poklikni bildiradi.) O‘rik guli – qiyinchilikka chidamlilik ramzi. [李白1999; 55]

“鸿雁南飞，寄托了游子的思乡之情。” (Janubga uchayotgan g‘ozlar – vatandan uzoqlashayotgan sog‘inch ifodasi.) [李白1999; 85]

Demak, konnotativ nominatsiya har ikkala madaniyatda obrazlilikning markaziy unsuri bo‘lib, ammo ularning milliy xususiyatlari ramz va obrazlarda turlicha yo‘sinda ifodalanadi.

Xulosa

Mazkur maqolada xitoy va turkiy adabiyotlarda konnotativ nominatsiya hodisasi maqollar va she’riyat misolida qiyosiy jihatdan tahlil qilindi. Tadqiqot davomida ma’lum bo‘ldiki, har ikki adabiy an’anada so‘z yoki obrazning nominativ ma’nosidan tashqari qo‘shimcha ramziy, estetik va hissiy qatlamlarni yuklash hodisasi keng tarqalgan bo‘lib, u xalqning tarixiy dunyoqarashi va milliy tafakkuri bilan chambarchas bog‘langan.

Xitoy adabiyotida konnotativ nominatsiyaning asosiy manbai tabiat obrazlari ekanligi kuzatildi. Oy, o‘rik guli, bambuk, daryo va qushlar kabi unsurlar faqatgina real tabiat hodisalari sifatida emas, balki falsafiy va axloqiy tushunchalarni ifodalovchi ramzlar sifatida ham qo‘llanadi. Masalan, oy – abadiylik va sog‘inch ramzi, bambuk – sabr va kamtarlik belgisi, o‘rik guli esa qiyinchilikka bardosh berish va poklikning timsolidir. Bu holat xitoy falsafasi va diniy an’analaridagi ramziy dunyoqarash bilan uzviy bog‘liqdir. Xitoy she’riyati va maqollarida konnotativ nominatsiya orqali inson va tabiat uyg‘unligi, vaqt va abadiylik, hayot va o‘lim kabi tushunchalar ifodalanadi.

Turkiy adabiyotda esa konnotativ nominatsiya ko‘proq lirik tuyg‘ular va insoniy hislarni ifodalashda faol qo‘llanadi. Oy – ma’shuqaning go‘zallik timsoli, lola – muhabbat va ayriliq ramzi, daryo – taqdir oqimiga ishora, qushlar esa vatandan uzoqlik va erkinlikning ramzi sifatida keladi. Bu obrazlar turkiy xalqlar og‘zaki ijodi, maqollari va mumtoz she’riyatida keng qo‘llanib, xalqning hayotiy tajribasi hamda hissiy dunyosini aks ettiradi. Shunday qilib, turkiy adabiyotdagi

konnotativ nominatsiya ishqiy-falsafiy mazmun va shaxsiy tuyg‘ularni ifodalashga ko‘proq yo‘naltirilgan.

Qiyosiy tahlil shuni ko‘rsatadiki, xitoy va turkiy adabiyotlarda konnotativ nominatsiya o‘xshash jihatlarga ega: har ikkala adabiy an‘ana tabiat obrazlari orqali inson tuyg‘ularini va madaniy qadriyatlarni ifodalashda umumiylikni ko‘rsatadi. Ammo ularning farqli tomonlari ham mavjud. Xitoy adabiyotida konnotativ nominatsiya ko‘proq ramziy-falsafiy qatlamni ochib bersa, turkiy adabiyotda u hissiy-lirik ohangda kuchliroq seziladi. Shu bilan birga, xitoy adabiyotida obrazlar ko‘proq konfutsiylik, daosizm va buddaviylik falsafasi bilan bog‘liq bo‘lsa, turkiy adabiyotda ularning ildizi xalq og‘zaki ijodi, maqol va rivoyatlar, islomiy-ma‘rifiy qarashlar va mumtoz lirika bilan chambarchas bog‘liqdir.

Mazkur tadqiqotning nazariy ahamiyati shundaki, u konnotativ nominatsiyaning madaniyatlararo xususiyatlarini ochib beradi hamda tilshunoslik va adabiyotshunoslikda ramzlarning milliy-dunyoqarashdagi o‘rnini ko‘rsatadi. Amaliy jihatdan esa bunday tahlillar tarjimashunoslik, adabiy matnlarni talqin qilish va qiyosiy adabiyot tadqiqotlarida qo‘llanilishi mumkin.

Umuman olganda, konnotativ nominatsiya nafaqat badiiy tilning obrazlilik va estetik imkoniyatlarini boyitadi, balki xalqning madaniy merosi va ruhiy dunyosini ham namoyon etadi. Xitoy va turkiy adabiyotlarda kuzatiladigan ushbu hodisa milliy adabiy tafakkurning o‘ziga xos xususiyatlarini chuqurroq anglash imkonini beradi. Shunday qilib, konnotativ nominatsiya – bu til, adabiyot va madaniyat o‘rtasidagi mustahkam ko‘prik bo‘lib, har ikkala adabiy an‘anada ham insoniyatning umumiy qadriyatlari va milliy o‘ziga xosliklarini birlashtiruvchi hodisa sifatida namoyon bo‘ladi.

Iqtiboslar/ References/ Kaynaklar/ Сноски:

1. Alisher Navoiy. To‘la asarlar to‘plami. 10 jildlik. II jild. Navodir ush-shabob. – Toshkent: G‘.G‘ulom nomidagi NMI uyi, 2011. – B. 764.
2. Alisher Navoiy. To‘la asarlar to‘plami. 10 jildlik. VI jild. Hayrat ul-abror. – Toshkent: G‘.G‘ulom nomidagi NMI uyi, 2011. – B. 808.
3. Махмуд Кошғарий. Девону луғотит турк: 3 жилдлик. – Тошкент: Ўзбекистон Миллий Энциклопедияси, 2006.
4. Shomaqsudov Sh, Shorahmedov D. Nega shunday deymiz. – Toshkent: G‘afur G‘ulom nomidagi Adabiyot va san‘at nashriyoti, 1987, 324.
5. Юсуф Хос Ҳожиб. Қутадғу билиг. – Тошкент: Фан нашриёти, 1971. – 368.
6. 李白. 《静夜思》 // 唐诗三百首. – 北京: 中华书局, 1999. – B. 25.
7. 杜甫. 《春望》 // 唐诗三百首. – 北京: 中华书局, 1999. – B. 142.

**BULLETIN OF THE
INTERNATIONAL JOURNAL
“TURKOLOGICAL
RESEARCH”**

In order to implement programs and projects developed to accelerate the relationship envisaged at the summit of the Organization of Turkic States held in Samarkand, as well as to coordinate and highlight the research work carried out in the field of Turkic studies, the International Journal “Turkological Research” at Samarkand State University named after Sharof Rashidov passed the state registration. The journal is intended to publish the results of scientific research in the field of Turkic languages and dialects, the history of linguistic and literary relations of the Turkic peoples of Central Asia, the socio-cultural field. There are such headings as a young researcher, memory and our anniversaries. Articles written in Uzbek, Turkish, Russian, English and all Turkic languages are accepted.

The scientific journal is based on the decision of the Higher Attestation Commission of the Ministry of Higher Education, Science and Innovation of the Republic of Uzbekistan dated May 8, 2024 and numbered 354/5; It is included in the list of scientific publications that are recommended for candidates to receive the Doctor of Philosophy (PhD) and Doctor of Science (DSc) academic degrees in the fields of history and philology to publish their scientific results due to their theses.

**THE JOURNAL PUBLISHES ARTICLES
IN THE FOLLOWING AREAS:**

- ✓ History of socio-cultural relations of the Turkic peoples;
- ✓ Research of the Turkic World;
- ✓ Dialectology of Turkic languages;
- ✓ Geopolitics of the Turkic World;
- ✓ Folklore Studies;
- ✓ Comparative Linguistics and Literary Studies;
- ✓ Literary Relations and Translation Studies.

CONTACT ADDRESS:

Mailing Address:

140104, University boulevard, 15,
Samarkand, Uzbekistan,
Research Institute of Turkology under
Samarkand State University named after
Sharof Rashidov

Phone:

+998 91 527 68 22

+998 99 596 35 69

+998 97 911 93 81

Telegram ID:

@turkologiya2025

Email:

turkologiya.samdu@gmail.com

Website:

<https://turkologiya.samdu.uz>

REQUIREMENTS FOR ARTICLES:

- The article is presented on 8-10 pages;
- Article structure:
 1. The text of the article should be prepared in Times News Roman font, size 14, left: 3 cm, right: 1.5 cm, top and bottom: 2 cm; in A4 format in 1.15 intervals.
 2. The title of the article, surname, name and patronymic of the author (authors) are indicated in full and written in capital letters.
 3. Position, academic title, place of work (study), region, republic, telephone number, email address and ORCID number of the author (authors) are indicated in full.
 4. The abstract should consist of a brief content and importance of the article, results.
 5. At the beginning of each article, there should be an annotation in 2 other languages (optionally selected from Uzbek, English, Russian and Turkish) in addition to the language in which the article is written.
 6. The abstract should be no more than 120-150 words.
 7. At the bottom of the abstract, 7-10 keywords should be given that illuminate the content of the article.
 8. The article should be prepared in the following form:
 - a) Introduction;
 - b) Main part;
 - c) Results and Discussions;
 - d) Conclusions;
 - e) List of literature (References) – in alphabetical order;
 - f) Citations are given in brackets in the form of the author's surname - date of publication - page (Muminov, 2020: 25);
 - g) Figures, drawings, tables, diagrams are designated in Arabic numerals as "Figure". Signs or pointers are placed under the figure, in the next line, in the middle and highlighted in bold.
- The topic of the scientific article submitted by the author (or co-authors) must correspond to the journal's columns.
- Articles can be submitted in Uzbek, English, Russian, and all other Turkic languages
- The author(s) are responsible for the scientific validity, reliability and plagiarism of the information and evidence presented in the article;
- Articles will be considered. The journal publishes only articles recommended by experts;
- Articles not requested will not be published and will not be returned to the authors;
- Only 1 article of the author is published in 1 issue of the journal.

“TURKOLOGIK TADQIQOTLAR” XALQARO JURNALINING AXBOROT XATI

Davlatimiz tomonidan olib borilayotgan ijtimoiy-ma'rifiy, ilmfanni rivojlantirishga qaratilgan siyosat, Turkiy Davlatlar Tashkilotining Samarqandda o'tkazilgan sammitida ko'zda tutilgan o'zaro aloqalarni jadallashtirish bo'yicha ishlab chiqilgan dastur va loyihalarni amalga oshirish hamda turkologiya sohasida olib borilayotgan ilmiy-tadqiqot ishlarini muvofiqlashtirish va yoritish maqsadida Sharof Rashidov nomidagi Samarqand davlat universitetida “Turkologik tadqiqotlar” xalqaro jurnali ta'sis etildi. Jurnal turkiy til va shevalar, Markaziy Osiyo turkiy xalqlari lisoniy va adabiy aloqalari tarixi, ijtimoiy-madaniy sohalarda amalga oshirilayotgan ilmiy-tadqiqot ishlarining natijalarini e'lon qilishga mo'ljallangan. Jurnalda muharrir minbari, tadqiqotlar, ilmiy axborot, taqriz va e'tirof, ilmiy anjuman, yosh tadqiqotchi, xotira, yubilyarlarimiz kabi ruknlar mavjud. O'zbek, turk, rus, ingliz va barcha turkiy tillarda yozilgan maqolalar qabul qilinadi.

Ilmiy jurnal O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi huzuridagi OAKning 2024-yil 8-maydagi 354/5-sonli rayosat qarori asosida tarix, filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD) va fan doktori (DSc) ilmiy darajasiga talabgorlarning dissertatsiya ishlari yuzasidan dissertatsiyalari asosiy ilmiy natijalarini chop etish tavsiya etilgan ilmiy nashrlar ro'yxatiga kiritilgan.

JURNAL QUYIDAGI YO'NALISHLARDAGI MAQOLALARNI NASHR QILADI:

- ✓ Turkiy xalqlarning ijtimoiy-madaniy aloqalari tarixi
- ✓ Turk dunyosi tadqiqotlari
- ✓ Turkiy tillar dialektologiya
- ✓ Folklorshunoslik
- ✓ Qiyosiy tilshunoslik va adabiyotshunoshlik
- ✓ Adabiy aloqalar va tarjimashunoslik.

MUROJAAT UCHUN MANZIL:

Pochta manzili:

140104, Universitet xiyoboni, 15-uy,
Samarqand, O'zbekiston,
Sharof Rashidov nomidagi Samarqand
davlat universiteti huzuridagi
Turkologiya ilmiy-tadqiqot instituti

Telefon:

+998 91 527 68 22

+998 99 596 35 69

+998 97 911 93 81

Telegram ID:

@turkologiya2025

Elektron pochta:

turkologiya.samdu@gmail.com

Veb-sayt:

<https://turkologiya.samdu.uz>

MAQOLALARGA QO'YILADIGAN TALABLAR:

- Maqola 8-10 sahifa hajmida taqdim etiladi;
- Maqolaning tarkibiy tuzilishi:
- 1. Maqola matni Times News Roman shriftida, 14 kattalikda, chap: 3 sm, o'ng: 1,5 sm, yuqori va quyi: 2 sm; 1,5 intervalda, A4 shaklida tayyorlanishi lozim.
- 2. Maqola sarlavhasi, muallif(lar)ning familiyasi, ismi va otasmi to'liq holatda katta harflar bilan yozilishi kerak.
- 3. Muallif(lar)ning lavozimi, ilmiy unvoni, ish (o'qish) joylari, viloyat, Respublika, telefon raqami, elektron pochta manzili va ORCID raqqami to'liq keltirilishi kerak.
- 4. Annotatsiya, maqolaning qisqacha mazmun va ahamiyati, natijalardan iborat bo'lishi lozim.
- 5. Har bir maqola boshida maqola yozilgan tildan tashqari yana 2 tilda (o'zbek, ingliz, rus va turk tillaridan ixtiyoriy ravishda tanlanadi) annotatsiya bo'lishi lozim.
- 6. Annotatsiya 120-150 so'zdan ko'p bo'lmagan shaklda bo'lishi kerak.
- 7. Annotatsiyaning pastki qismida maqola mazmunini yorituvchi 7-10 ta tayanch so'zlar keltirilishi kerak.
- 8. Maqola quyidagi shaklda tayyorlanishi kerak:
 - a) Kirish (Introduction);
 - b) Asosiy qism (Main part);
 - c) Natijalar va muhokama (Results and Discussions);
 - d) Xulosalar (Conclusions);
 - e) Adabiyotlar (References) – alifbo tartibida keltiriladi;
 - f) Havola(snoskalar)lar qavsda muallif familiyasi – nashr sanasi – sahifasi (Mo'minov, 2020: 25) shaklida keltiriladi;
 - g) Rasm, chizma, jadval, diagrammalar «Rasm» deb arab raqamlari bilan qayd etiladi. Belgi yoki ishoralar – rasm ostida, keyingi qatorda, o'rtada joylashtiriladi va qoraytirilgan shrift bilan belgilanadi.
- Muallif (yoki hammualliflar) tomonidan taqdim etilayotgan ilmiy maqola mavzusi jurnal ruknlariga mos kelishi shart.
- Maqolalar o'zbek, ingliz, rus va barcha turkiy tillarda taqdim etilishi mumkin.
- Maqolada keltirilgan ma'lumot va dalillarning ilmiy asoslanganligi, ishonchli va ko'chirmachilik holatlari uchun muallif(lar) mas'uldir;
- Maqolalar ekspertiza qilinadi. Ekspertlar tomonidan tavsiya etilgan maqolalargina jurnalda chop etiladi;
- Tavsiya etilmagan maqolalar chop etilmaydi va mualliflarga qaytarilmaydi;
- Jurnalning 1 ta sonida muallifning faqat 1 ta maqolasi chop etiladi.

**БЮЛЛЕТЕНЬ
МЕЖДУНАРОДНОГО ЖУРНАЛА
"ТЮРКОЛОГИЧЕСКИЕ
ИССЛЕДОВАНИЯ"**

В целях реализации программ и проектов, разработанных для ускорения взаимоотношений, предусмотренных на состоявшемся в Самарканде саммите Организации Тюркских Государств, а также координации и освещения научно-исследовательской работы, проводимой в области тюркологии, Международный журнал Самаркандского государственного университета имени Шарофа Рашидова «Тюркологические исследования» прошел государственную регистрацию. Журнал предназначен для публикации результатов научно-исследовательских работ в области тюркских языков и диалектов, истории языковых и литературных связей тюркских народов Средней Азии, социокультурной области. Есть такие рубрики, как молодой исследователь, память и наши юбилеи. Принимаются статьи, написанные на узбекском, турецком, русском, английском и всех тюркских языках.

Научный журнал на основании решения Высшей аттестационной комиссии (ВАК) Министерства высшего образования, науки и инноваций Республики Узбекистан от 8 мая 2024 года под номером 354/5; Он включен в перечень научных изданий, рекомендуемых кандидатам на получение ученых степеней доктора философии (PhD) и доктора наук (DSc) в области истории и филологии для публикации своих научных результатов по своим диссертациям.

**В ЖУРНАЛЕ ПУБЛИКУЮТСЯ
СТАТЬИ ПО СЛЕДУЮЩИМ
НАПРАВЛЕНИЯМ:**

- ✓ История социально-культурных отношений тюркских народов;
- ✓ Исследования тюркского мира;
- ✓ Диалектология тюркских языков;
- ✓ Геополитика тюркского мира;
- ✓ Изучение фольклора;
- ✓ Сравнительное языкознание и литературоведение;
- ✓ Литературные отношения и переводоведение.

КОНТАКТНЫЙ АДРЕС:

Почтовый адрес:

140104, Университетский бульвар,
15, город Самарканд, Узбекистан,
Научно-исследовательский
институт Тюркологии при
Самаркандском Государственном
Университете имени Шарофа
Рашидова

Телефон:

+998 91 527 68 22

+998 99 596 35 69

+998 97 911 93 81

Telegram ID:

@turkologiya2025

Электронная почта:

turkologiya.samdu@gmail.com

Веб-сайт:

<https://turkologiya.samdu.uz>

ТРЕБОВАНИЯ К СТАТЬЯМ:

- К публикации принимаются статьи объемом 8-10 страниц;
- Структура статьи:
 1. Текст статьи должен быть выполнен шрифтом Times News Roman, размером 14 пунктов, слева: 3 см, справа: 1,5 см, сверху и снизу: 2 см; с межстрочным интервалом 1,15, формат листа A4.
 2. Название статьи, фамилия, имя и отчество автора(ов) должны быть написаны заглавными буквами в полном регистре.
 3. Должность, ученое звание, места работы(учебы), регион, Республика, номер телефона, адрес электронной почты и ORCID-номер автора(ов) должны быть указаны полностью.
 4. Аннотация должна состоять из краткого содержания и важности статьи, результатов.
 5. В начале каждой статьи, помимо языка, на котором написана статья, должна быть аннотация на 2-х других языках (на выбор – узбекский, английский, русский и турецкий).
 6. Аннотация должна содержать не более 120-150 слов.
 7. Внизу аннотации должно быть 7-10 ключевых слов, освещающих содержание статьи.
 8. Статья должна быть подготовлена в виде:
 - a) Вступление (Introduction);
 - b) Основная часть (Main part);
 - c) Результаты и обсуждение (Results and Discussions);
 - d) Выводы (Conclusions);
 - e) Литература (References) – в алфавитном порядке
 - f) Ссылка(сноски) приводится в скобках в виде фамилии автора – дата публикации – страница (Муминов, 2020: 25);
 - g) Рисунки, чертежи, таблицы, схемы нумеруются арабскими цифрами и обозначаются как «Рисунок». Знаки или указатели размещают под рисунком, в следующей строке, посередине и выделяют жирным шрифтом.
- Тема научной статьи, представленной автором (или соавторами), должна соответствовать рубрикам журнала.
- Статьи могут быть представлены на узбекском, английском, русском и всех других тюркских языках.
- Автор(ы) несут ответственность за научную обоснованность, достоверность и плагиат информации и доказательств, представленных в статье;
- Статьи рецензируются. В журнале публикуются только статьи, рекомендованные экспертами;
- Нерекомендованные статьи не публикуются и не возвращаются авторам;

“TÜRKOLOJİ ARAŞTIRMALARI” DERGİSİNİN BÜLTENİ

Özbekistan Cumhuriyeti devletinin sosyal-eğitimsel ve bilimsel gelişme politikasının başarılı şekilde uygulanmasına yardımcı olmak amacıyla, Semerkant’ta düzenlenen Türk Devletleri Teşkilatının zirvesinde öngörülen karşılıklı ilişkilerin hızlandırılması için geliştirilen program ve projeleri uygulamak, bilimsel çalışmaları koordine etmek, Türkoloji alanında yürütülen araştırma çalışmaları Şeraf Reşidov adına Semerkant Devlet Üniversitesi, Uluslararası “Türkoloji Araştırmaları” dergisini tescil etmiştir. Dergi, Türk dili ve lehçeleri, Orta Asya Türk topluluklarının dil ve edebiyat ilişkileri tarihi, sosyo-kültürel alanlardaki bilimsel ve araştırma çalışmalarının sonuçlarını yayınlamayı amaçlamaktadır. Dergimizde editör kürsüsü, araştırma, bilim dünyasından, inceleme ve tanıma, bilimsel konferans, genç araştırmacı, hatıra, yıldönümleri gibi sütunlar yer almaktadır. Özbekçe, Türkçe, Rusça, İngilizce ve tüm Türk lehçelerinde yazılmış makaleler kabul edilmektedir.

Bilimsel dergi, Özbekistan Cumhuriyeti Yükseköğrenim, Bilim ve İnovasyon Bakanlığı’na bağlı Yüksek Kabul Komisyonu’nun 8 Mayıs 2024 tarihli ve 354/5 sayılı kararına esasen; tarih, filoloji alanlarında Felsefe Doktoru (Doktora) ve Bilim Doktoru (DSc) akademik derecesini almaya aday kişilerin tezleri dolayısıyla bilimsel sonuçlarını yayınlaması tavsiye edilen ilmi yayınlar listesine dâhil edilmiştir.

DERGİ AŞAĞIDAKİ ALANLARDA MAKALELER YAYINLAMAKTADIR:

- ✓ Türk Dünyasındaki sosyo-kültürel ilişkilerin tarihi;
- ✓ Türk Dünyası araştırmaları;
- ✓ Türk Lehçeleri diyalektolojisi;
- ✓ Türk Dünyasının jeopolitiği;
- ✓ Folklor çalışmaları;
- ✓ Karşılaştırmalı dilbilim ve edebiyat çalışmaları;
- ✓ Edebi ilişkiler ve çeviri çalışmaları.

İLETİŞİM ADRESİ:

Posta adresi:

140104, Üniversite Bulvarı, 15,
Semerkant şehri, Özbekistan, Şeraf
Reşidov adına Semerkant Devlet
Üniversitesine bağlı Türkoloji
Araştırmaları Enstitüsü

Telefon:

+998 99 582 93 81

+998 97 911 93 81

Telegram ID:

@turkologiya2025

E-posta:

turkologiya.samdu@gmail.com

İnternet sitesi:

<https://turkologiya.samdu.uz>

MAKALE YAZIM KURALLARI:

- Makale 8-10 sayfada sunulur;
- Makale'nin yapısı:
 1. Makale metni Times New Roman yazı tipinde, 14 punto büyüklükte, sol kenarından 3 cm'lik, sağ kenarından 1,5 cm'lik, üst ve alt kenarından 2 cm'lik boşluk bırakılarak, tek sütun olarak, 1,15 satır aralığında, A4 boyutunda hazırlanmalıdır.
 2. Makalenin başlığı, yazar(lar)ın soyadı, adı ve baba adı tam olarak büyük harflerle yazılmalıdır.
 3. Yazar(lar)ın pozisyonu, akademik ünvanı, çalıştığı (öğrendiği) yer, bölgesi, cumhuriyeti, telefon numarası, e-posta adresi ve ORCID numarası eksiksiz olarak verilmeli.
 4. Özet, makalenin amacını, önemli bulgularını ve sonuçlarını içermelidir.
 5. Her makalenin başında, makalenin yazıldığı dilin yanı sıra 2 dilde de (isteğe bağlı olarak Özbekçe, İngilizce, Rusça ve Türkçe arasından seçilecek) açıklama bulunmalıdır.
 6. Özet, 120-150 sözcüğü geçmeyecek şekilde yazılmalıdır.
 7. Özeti alt kısmında makalenin içeriğini tanımlayacak en az 7, en fazla 10 anahtar kelimeye yer verilmelidir.
 8. Makale, aşağıdaki formatda hazırlanmalıdır:
 - a) Giriş (Introduction);
 - b) Ana bölüm (Main part);
 - c) Sonuçlar ve tartışma (Results and Discussions);
 - d) Sonuçlar (Conclusions);
 - e) Kaynakça (References) alfabetik olarak sıralanmalıdır;
 - f) Bağlantılar (dipnotlar) yazarın soyadı - yayın tarihi - sayfa şeklinde parantez içinde verilecektir (Muminov, 2020: 25);
 - g) Resim, çizim, tablo, diyagramlar "Resim" olarak Arap rakamları ile kaydedilir. İşaretler resmin altına, bir sonraki satıra, ortaya yerleştirilir ve koyu yazılır.
 - Yazarın (veya ortak yazarların) sunduğu bilimsel makalenin konusu dergi sütunlarıyla örtüşmemelidir.
 - Makaleler Özbekçe, İngilizce, Rusça ve tüm Türk dillerinde gönderilebilir.
 - Makalede sunulan bilgi ve kanıtların bilimsel dayanağı, güvenilirliği ve intihalden yazar(lar) sorumludur.
 - Makaleler hakemli olacaktır. Dergide sadece uzmanlar tarafından tavsiye edilen makaleler yayımlanır.
 - Talep edilmeyen yazılar yayınlanmayacak ve yazarlarına iade edilmeyecektir.
 - Derginin 1 sayısında yazarın sadece 1 makalesi yer alacaktır.

TURKOLOGIK TADQIQOTLAR

XALQARO ILMIY JURNALI

INTERNATIONAL SCIENTIFIC JOURNAL OF “TURKOLOGICAL
RESEARCH”

ULUSLARARASI “TÜRKÖLOJİ ARAŞTIRMALARI” BİLİMSEL
DERGİSİ

МЕЖДУНАРОДНЫЙ НАУЧНЫЙ ЖУРНАЛ “ТЮРКОЛОГИЧЕСКИЕ
ИССЛЕДОВАНИЯ”

Muharrir:

Musahhih va texnik muharrir:

Norxo‘ja Choriyev

Rahmatulloh Shokirov

2025-yil 20-oktabrda tahririy-nashriyot bo‘limiga qabul qilindi.

2025-yil 24-oktabrda original-maketdan bosishga ruxsat etildi.

Qog‘oz bichimi 60x84.1/16. «Times New Roman» garniturası.

Offset qog‘ozı. Shartlı bosma tabog‘ı –9.

Adadı 15 nusxa. Buyurtma №742

SamDU tahririy-nashriyot bo‘limi bosmaxonasida chop etildi.

140104, Samarqand sh., Universitet xiyoboni, 15.

ISSN 2992-9229

9 772992 922004